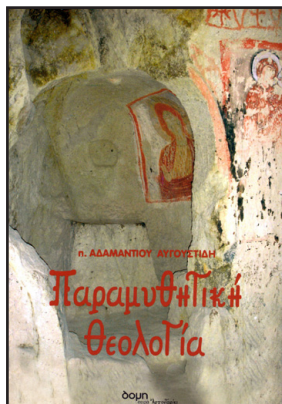

Βιβλιοπαρουσίασις

π. Αδαμαντίου Αύγουστιδη

Παραμυθητική Θεολογία

Έκδόσεις «Δομή»,
Αθήνα 2008, σελίδες 208.

Συμμετέχοντας πριν από καιρό σε κάποια επιστημονική εκδήλωση, άκουσα για πρώτη φορά τον όρο «narrative theology», που θα πει «άφηγηματική θεολογία», και αναρωτήθηκα σε τι αυτό θα μπορούσε να αντιστοιχεί στη δική μας εκκλησιαστική παράδοση.

Προσπαθώντας να τοποθετήσω αυτήν την μορφή θεολογικής έκφρασης σε ορθόδοξο πλαίσιο συνειδητοποίησα ότι, ήδη από τον καιρό που διηγούμουν στα παιδιά μου τις προσωπικές εμπειρίες και τα βιώματα που έθρεψαν την πίστη και τη σκέψη μου, αυτό που έκανα δεν ήταν παρά «άφηγηματική θεολογία», όπως άλλωστε συνεχίζουν να κάνουν αιώνες τώρα οι ορθόδοξοι παππούδες και γιαγιάδες με τα εγγόνιά τους, οι γονείς με τα παιδιά τους και οι ιερείς με το ποίμνιό τους. Συνειδητοποίησα επίσης ότι αυτή η μέθοδος, δηλαδή η διήγηση βι-

βλικῶν καὶ ἀγιογραφικῶν ἱστοριῶν μὲ τὸν τρόπο τοῦ παραμυθιοῦ, δὲν εἶναι καθόλου καινούργια ποιμαντική πρακτική.

Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι τὰ πρόσωπα στὰ ὁποῖα ἀναφέρονται μερικὰ ἀπὸ τὰ

κείμενα αὐτοῦ τοῦ βιβλίου δὲν ζήτησαν ποτὲ ἀναγνώριση καὶ μᾶλλον δὲν συνειδητοποίησαν, ὅσο ζοῦσαν, ὅτι ἀποτελοῦσαν γιὰ τὸν περίγυρό τους ζωντανές μαρτυρίες τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀλήθειας. **Τώρα** ἔχουν πιά παραδοθεῖ στὴν κρίση τοῦ Θεοῦ καὶ πιθανότατα ἀπολαμβάνουν τοὺς καρποὺς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς πίστεως τους. **Σ**ὲ μᾶς ἀπομένει νὰ ζεσταθοῦμε ἀπὸ τὶς ἀκτίνες τῆς θείας Χάρης πὺν εἴλκυσαν πάνω τους καὶ ἀφειδώλευτα ἀντανακλῶνται πρὸς ἐμᾶς, φανερώνοντας τὴν σχέση τους μὲ τὸν Χριστό, καὶ νὰ ἀναρωτηθοῦμε τί μᾶς χρωστῶναι τὸ γεγονός ὅτι ἀνήκουμε στὴν οἰκογένειά τους, δηλαδὴ ὅτι εἴμαστε μέλη τῆς Ἐκκλησίας.

* * *

Μήπως λοιπὸν χρειαζόμαστε καὶ οἱ ὀρθόδοξοι νὰ ἀναπτύξουμε καὶ πάλι τὴ δική μας παραδεδομένη ἀλλὰ παραμελημένη «ἀφηγηματικὴ θεολογία»; **Ν**ὰ ξαναβροῦμε, αἴφνης, τὸν τρόπο πὺν ὁ Πατρο-Κοσμᾶς «ἀφηγεῖτο» ὡς «παραμύθι»-παραμυθία, δηλαδὴ παρηγοριὰ καὶ ἐλπίδα, τὴν ἀλήθεια τῆς Ἐκκλησίας; **Τ**ὸν τρόπο δηλαδὴ πὺν διηγεῖτο τὰ τῆς πίστεως μὲ τὶς δικές του λέξεις, πὺν δὲν ἦταν πιά δικά του λόγια ἀλλὰ σαρκωμένος ἀγιοπνευματικὸς λόγος, θρεμμένος ἀπὸ τὸ ἀσκητικὸ του βίωμα. **Μ**ὲ ἄλλα λόγια, νὰ ξαναδώσουμε τὴ θέση πὺν τῆς ταιριάζει –ἀλλὰ καὶ νὰ ἀναπτύξουμε περαιτέρω– μία ὀρθόδοξη «παραμυθητικὴ» θεολογία, ἀνταποκρινόμενοι στὴ δίψα τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου γιὰ ποιμαντικὸ λόγο ἄμεσο, βιωματικὸ καὶ παρηγορητικὸ.

Πρόκειται βέβαια γιὰ ποιμαντικὸ ἐπίτευγμα πὺν δὲν κατακτᾶται εὐκόλα, καθὼς προϋποθέτει πρόοδο σημαντικὴ στὴν πορεία πρὸς τὴν ἀγί-

τητα. Ὅμως, ἐὰν κάποιος δὲν εἶναι προκατειλημμένος, μπορεῖ νὰ δεῖ τέτοια ποιμαντικά κατορθώματα νὰ ἀνθίζουν ἀπρόσμενα γύρω του. Ἐκεῖ πού δὲν τὸ περιμένει. Ὅπως –κατὰ τὸν ποιητὴ– τὸ κυκλάμινο στὶς σχισμάδες τῶν βράχων. Ὅπως ἀνάβλυσαν οἱ

εὐωδίες τῆς θείας Χάρης ἀπὸ τὶς σχισμάδες τῶν κελλιῶν... ἀγιασμένων μορφῶν.

Ποιμαντικὸ κατόρθωμα, πού, ὅταν πραγματώνεται, τὸ νιώθεις νὰ παράγει ἀντισώματα, ἀντιστεκόμενο πεισματικὰ στὴν ἱεροκηρυκτικὴ κενολογία, στὸν θρησκευτικὸ βερμπαλισμό, στὴν αὐτονομημένη ἀπὸ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ ἠθικολογία· ἢ στὴ σύγχρονη, νιτσεϊκοῦ τύπου, «θέληση γιὰ δύναμη» πολλῶν ἐξ ἡμῶν τῶν κληρικῶν, πού θέλουμε νὰ εἶμαστε «ἡγέτες» καὶ ὄχι διάκονοι τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, λησμονώντας ὅτι εἶμαστε ἀδελφοὶ καὶ διάδοχοι αὐτῶν πού ἡ δύναμή τους «ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται».

* * *

Περιεχόμενα τοῦ βιβλίου

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΘΗΣΑΥΡΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΟΣΤΡΑΚΙΝΑ ΣΚΕΥΗ

Ἡ ἀπέραντη ἀλληλεγγύη πεθαμένων καὶ ζωντανῶν.

α. Προοίμιο.

β. Ἀπὸ τὸ «εἶναι» στοῦ «ἀεὶ εὖ εἶναι».

γ. «Case study»: Ἡ περίπτωση τοῦ κυρ-Αλέκου.

δ. Κατακλείδα.

Τί νὰ λένε οἱ ἄνθρωποι ὅτι εἶμαστε;

α. Ἡ κυρά-Φιλιά καὶ τὸ ροκ-εντ-ρολ.

β. Τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεός.

γ. Τί νὰ λένε οἱ ἄνθρωποι ὅτι εἶμαστε;

Εἰσόδιος χαιρετισμὸς πρὸς νέο ἱερέα.

α. Ἡ γεύση τοῦ κενοῦ.

β. Ἡ ἐλευθερία τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ.

γ. Σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε.

Ἐξόδιος ἀποχαιρετισμὸς πρὸς παλαιὸ ἱερέα.

α. Πάντα σκιᾶς ἀσθενέστερα.

β. Ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι.

γ. Πάντοτε σὺν Κυρίῳ ἐσόμεθα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΘΗΣΑΥΡΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΜΕΛΗ ΕΝΑΡΜΟΝΙΑ

Ἡ πλατύτερη ἀγκαλιὰ τοῦ κόσμου

α. Μητέρα τοῦ Θεοῦ - Μάνα τῶν ἀνθρώπων.

β. Ἦθελα ἔτσι νὰ κλαίω πάντοτε.

γ. Ὑδωρ πηγῆς ζωοδόχου.

Ὁ Θεὸς ποὺ ἔγινε παιδί.

α. Γιορτασμὸς κενὸς νοήματος.

β. Φωταγωγημένη θλίψη.

γ. Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε.

Τῆς νίκης τὰ σύμβολα.

α. Ἴδου ἀναβαίνομεν.

β. Κράτα τὴν ψυχὴ σου στὸν ἄδη καὶ μὴν ἀπελπίζεσαι.

γ. Μαρὰν Ἀθά.

Κι ὁ θάνατος εἶναι πιά γεμᾶτος ἀπὸ τὸν Θεό.

α. Τὸ ὄν ποὺ πεινᾶ γιὰ τὸν Θεό.

β. Οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν.

γ. Τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ.

ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΥΝΤΜΗΣΕΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

* * *

Ὁ Πρωτοπρεσβύτερος Ἀδαμάντιος Αὐγουστίδης ἐξελέγη Δέκτορας (2003) καὶ κατόπιν Ἀναπληρωτῆς Καθηγητῆς (2010) «Ποιμαντικῆς Θεολογίας καὶ Ψυχολογίας» τοῦ Τμήματος Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Ὡς ἱερέας χειροτονήθηκε καὶ ὑπηρετεῖ στὴν Ἱερὰ Μητρόπο-

λη Θηβῶν καὶ Λεβαδείας.

Ως ψυχίατρος διετέλεσε προϊστάμενος τῆς «Μονάδας Οἰκοτροφείου Λιβαδειᾶς», ἡ ὁποία εἶναι ἡ πρώτη ὑπηρεσία ἀποασυλοποίησης καὶ κοινωνικῆς ἐπανεξέλιξης χρονίως ψυχικῶς πασχόντων στὴν Ἑλλάδα ποὺ ὑλοποιήθηκε μὲ τὴ συνεργασία τῆς Ἐκκλησίας, συμμετέχοντας ἔτσι ἐνεργὰ στὴν ἐν Ἑλλάδι ψυχιατρικὴ μεταρρύθμιση μὲ σκοπὸ τὴν ἐπικράτηση τῆς σύγχρονης Κοινωνικῆς-Κοινοτικῆς Ψυχιατρικῆς.

Στὴ συνέχεια ἐργάστηκε ὡς προϊστάμενος τῆς πρώτης στὴν Ἑλλάδα «Ὑπηρεσίας Ψυχιατρικῆς καὶ Ποιμαντικῆς Μέρимνας» τοῦ «Κέντρου Ψυχικῆς Ὑγιεινῆς».

Διετέλεσε ἐπίσης μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ «Ἑλληνικοῦ Κέντρου Ψυχικῆς Ὑγιεινῆς καὶ Ἐρευνῶν» καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς Ψυχικῆς Ὑγείας (ΚΕΣΥ) τοῦ Ὑπουργείου Ὑγείας καὶ Κοινωνικῶν Ὑποθέσεων.

Εἶναι ἰδρυτικὸ μέλος τῆς «Ἑλληνικῆς Ἐταιρείας Προληπτικῆς Ψυχιατρικῆς», ἰδρυτικὸ μέλος καὶ γραμματέας τοῦ Κλάδου «Ψυχιατρικῆς καὶ Θρησκείας» τῆς «Ἑλληνικῆς Ψυχιατρικῆς Ἐταιρείας» (ΕΨΕ), μέλος τοῦ ἀντίστοιχου κλάδου τῆς Παγκόσμιας Ψυχιατρικῆς Ἐταιρείας (WPA) καὶ πρόεδρος τοῦ «Εὐρωπαϊκοῦ Συμβουλίου Ποιμαντικῆς καὶ Συμβουλευτικῆς Ποιμαντικῆς» (European Council on Pastoral Care and Counseling, «ECPCC»).

Στὸ συγγραφικὸ του ἔργο συμπεριλαμβάνονται τὰ βιβλία: «Ἡ ἀνθρώπινη ἐπιθετικότητα», «Ἐν ἀσθενείαις καύχησις», «Ποιμένας καὶ Θεραπευτής», «Γόνιμες συγκρούσεις», «Ἐκκλησία καὶ ψυχικὴ ὑγεία» καθὼς καὶ πολλὰ ἄρθρα σὲ ἑλληνικὰ καὶ ξένα ἐπιστημονικὰ περιοδικὰ.

